

Основними ідеями закону, новаціями порівняно з чинним, є такі положення:

- чітке окреслення сфери державної служби та встановлення точних критеріїв для віднесення посад до посад державної служби, що є надзвичайно важливим для підвищення авторитету державної служби і влади в цілому. Новий закон позбавить можливостей для неконтрольованого розширення меж державної служби шляхом довільного віднесення посад до категорій посад державних службовців;

- розмежування політичних посад (члени Кабінету Міністрів та заступники міністрів) і посад державної служби. Розмежування політичних та адміністративних посад є ключовою ознакою професійності державної служби. Законопроектом передбачається введення посад державних секретарів міністерств, що буде додатковим елементом захисту від «політичних звільнень», оскільки повноваження призначати на посади та звільняти з посад державних службовців міністерства має належати державному секретарю.

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Лиходід Ігор Юрійович, студент магістратури ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри адміністративного права ННІПП НАВС *Галай В.О.*

В останній час досить гостро постає питання регулювання процесуальної (процедурної) діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та є однією з найбільш актуальних проблем в правовому полі України. Зокрема, більшість відносин є або не врегульованими взагалі, або врегульованими підзаконними нормативними актами, або врегульованими в деяких законах, але фрагментарно і суперечливо. Саме тому, одним із засобів прискорення адміністративної реформи в Україні має стати нормативний акт, який регулюватиме процесуальні відносини органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з одного боку та з громадянами і приватними юридичними особами з іншого.

Загалом, під адміністративною процедурою необхідно розуміти встановлений законодавством порядок розгляду і розв'язання органами публічної адміністрації індивідуальних адміністративних справ. Оскільки ця діяльність виконується органами публічної адміністрації з використанням владних повноважень та з урахуванням публічних інтересів, то первинною ознакою адміністративної процедури є публічність. Іншими ознаками адміністративної процедури є її зовнішній та індивідуальний характер, оскільки прийняте у справі рішення стосується конкретних фізичних або юридичних осіб, що перебувають у стосунках з органами публічної адміністрації [1, с.125].

Щодо процедурних відносин, які є найбільш поширеними, то їх слід розподілити на наступні види: за заявами фізичних та юридичних осіб, в тому числі з надання управлінських послуг; за ініціативою органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, в тому числі в порядку здійснення їх контрольних повноважень; щодо притягнення органами виконавчої влади та місцевого самоврядування фізичних та юридичних осіб до адміністративної відповідальності; за скаргами фізичних та юридичних осіб.

Законодавче регулювання таких відносин є необхідним для того, щоб захистити права і інтереси приватних суб'єктів, а також, щоб врегулювати діяльність органів влади, чого вимагає Конституція України, відповідно до

якої "органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України" (ч.2 ст.19)[2].

Закон про адміністративну процедуру може бути прийнято у формі єдиного кодифікованого акта або ж у формі декількох законодавчих актів, які врегульовують окремі інститути адміністративно-процедурної діяльності. Одразу необхідно зазначити, що іноземний досвід кодифікації законодавства про адміністративну процедуру є достатньо обмеженим, адже відповідні кодифіковані акти в західних демократичних країнах почали з'являтися лише в останні десятиріччя, а то й роки. Наприклад, в Німеччині закон про адміністративну процедуру було прийнято в 1976 році, в Данії аналогічний закон введено в дію протягом 1986-1987 років, в Італії адміністративну процедуру кодифіковано законом від 1990 року, а в Нідерландах відповідний закон набув чинності в 1994 році.

До речі, перший закон про адміністративну процедуру в країнах Західної Європи було прийнято в Іспанії в 1958 році, в той же час в колишніх соціалістичних Угорщині та Польщі теж були прийняті аналогічні кодекси (відповідно в 1957 та 1960 роках). Згодом і в Іспанії, і в нових європейських демократичних країнах законодавство про адміністративну процедуру було оновлено відповідно до сучасних вимог захисту прав людини та демократичних засад управління. Але не всі країни здійснили кодифікацію. Зокрема, у Франції, яка по праву вважається "батьківщиною" класичного адміністративного права, законодавство про адміністративну процедуру залишається не кодифікованим [1, с. 126].

Україна правильно вирішила йти шляхом прийняття єдиного кодифікованого акта про адміністративну процедуру. При підготовці такого законопроекту необхідно знайти розумний компроміс між двома найважливішими цілями адміністративної процедури: забезпеченням дотримання прав приватних осіб та створенням умов для ефективної діяльності адміністрації.

Можна стверджувати, що прийняття парламентом такого законодавчого акта буде справжнім "проривом" у проведенні адміністративної реформи та визначним досягненням вітчизняної адміністративно-правової науки. Адже справедливо вважається, що реформа адміністративного права і адміністративних установ є необхідним другим кроком правової реформи після прийняття Конституції. На даний момент робочою групою Міністерства юстиції України підготовлено проект Адміністративно-процедурного кодексу України [3]. В преамбулі проекту визначено, що "цей Кодекс визначає процедури розгляду та вирішення індивідуальних адміністративних справ фізичних і юридичних осіб та оскарження індивідуальних адміністративних актів" [1, с.127].

Отже, як висновок ми можемо сказати, що розгляд зазначеного вище питання показує наскільки складним є процес кодифікації законодавства, який стосується здійснення адміністративних процедур в Україні. Та якщо інші країни пройшли цей шлях за декілька десятків років, то наші законодавчі органи повинні зробити цю роботу в набагато коротші строки, керуючись, у першу чергу іноземним досвідом та особливостями вітчизняного законодавства.

Список використаних джерел:

1. Авер'янов В.Б. До питання про поняття так званих "управлінських послуг" / В.Б. Авер'янов // Право України. - 2002. - № 6. - С. 125-127.
2. Конституція України від 28.06.1996р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - ст.141.
3. Проект Адміністративно-процедурного кодексу України від 18.07.2008 № 2789 // http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF25H0